Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XC. Ч. 110. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 14-го ЧЕРВНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JUNE 14, 1983 No. 110. VOL. XC.

ЄВАНГЕЛЬСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ ПОПУЛЯРИЗУЄ СПРАВУ ГОЛОДУ ТА О. БЕРДНИКА

Атланта, Дж. (Пресова Служба УЄО ПА). — Головні Управі Українського Євангельського Об'єднання в Північній Америці вдалося підготувати свою Заяву про Великий голод в Україні, а також інформаційні матеріяли про деяких борців за людські і національні права України. Особливо звернено увагу на Олеся Бердника як унікальну особу в цьому русі. Тому до супровідного листа долучено англомовні переклади писань О. Бердника, як „Лист до Папи Івана Павла II" з 1978 року, „Заповіт Христа, або послання другові" та Слово до Росії — „Терновий вінець України". Переклад „Заповіту Христа" зробив Володимир Багрій, а частинно Зеня Матла-Рихтицька зі журналу „ABN Correspondence", ч. 4, 1980 р. Кенет А. Паскарук переклав „Лист до Папи", який був поміщений в журналі „Studia Ukrainica", ч. 2 з 1983 року, видаваного університетом в Оттаві, Канада. „Терновий вінець України" також переклав В. Багрій.

Повища справа вже довший час була плянована Головною Управою УЄО і тому вона була особливо втішена, коли нарешті цей задум вдалося здійснити. Ці матеріяли в початках травня цього року вислано найвищій американській пресі, деяким важнішим центральним церковним проводам, враз зі Світовою Радою Церков у Женеві і Крайовою Радою Церков у ЗСА; державним діячам і парляментаристам, а в тому і президентові Р. Регенові, прем'єрові Канади П'єрові Трудові і Об'єднаним Націям; телевізійним християнським централям і визначним проповідникам, які і іншим особам та організаціям для їхньої інформації і відповідних акцій.

В супровідному листі до цих матеріялів, між іншим, пишеться: „Цього року українці та інші заціквалені цим, обходять пам'ять 50-ліття штучно створеного голоду в роках 1932-33 в Україні, який був запляно-ваний і переприводжений атеїстично-комуністичним урядом Совєтського Союзу. Мимо цієї жахливої трагедії, вільний світ лишився тоді мовчазливим до цієї події, а в дійсності — він тим помагав совєтам продовжувати їхні акти жахливого гноблення, переслідування та винищування українців та інших поневолених народів.

Між багатьма українськими борцями за людські права там є ув'язнено велике число визначних інтелектуалістів і вчених. Одним з них є Олесь Бердник, визначний автор, поет і філософ, який написав добре відому книжку „Зоряний корсар", в якій він займається релігійно-моральним і суспільно - політичними проблемами нашої пляне-ти, включно з проблемами совєтського комунізму.

Другим провідним обо-

(Закінчення на стор. 4)

Крайові відзначення 40-річчя створення Дивізії відбудуться на Союзівці

Союзівка (О. Л-ий). — Як інформують з Крайової Управи Братства кол. вояків I Української Дивізії УНА в ЗСА, крайові відзначення ювілейного 40-річчя створення Української Дивізії відбудуться в суботу, 18-го і в неділю, 19-го червня ц.р., на оселі УНС Союзівка.

У порядок цих ювілейних відзначувань, що проходитимуть під гаслом Романа Купчинського „Тільки зброя дасть нам волю", входитимуть в суботу, 18-го червня, о 5-ій год. по полудні Ювілейна програма, що її відкриє голова Крайової Управи Братства кол. вояків I УД УНА в ЗСА Осип Голинський; апель прапорів переведе Юрій Ференцевич; ювілейне слово виголосить голова Головної Управи Братства д-р Мирослав Малецький з Торонто, Канада; монтаж „Марширують добровольці" в постановці Ореста „Гото"-Слупчинського (монтаж поезій Олекси Стефановича та поетів-дивізійників Б. Бори, В. Давидяка, Ю. Фориса і Б. Ольгина на тлі музики й прозірок) у виконанні Олега Данилюка, Ірени Паславської та Мотрі Слупчинської; мистецьке оформлення сцени — Володимир Мазяр, а також спеціяльний живий монтаж „Пісня і Слово", що його виконають Евеліна Белюць Леонід Вербицький, Степан Магмет, Володимир Мота та Ірина й Микола Фабрики. Початок ювілейної програми попередить коктейл о год. 3:30 по полудні.

Цього ж дня, в суботу, 18-го червня, в 7-ій год. вечора відбудеться Ювілейний бенкет (господарі — Іван Скіп і Роман Данилюк), а від 9-ої год. вечора — традиційні дивізійні вечерниці (аранжер Мирон Шарко), гратиме оркестра „Няка" Гірняка.

В неділю, 19-го червня, о год. 9:45 — зорганізований похід колон дивізійників з прапорами до місцевої церкви, де в 10-ій год. вранці буде відслужена Торжественна Богослужба в наміренні українського народу й війська та Панахида за поляглих і померших вояків I Української Дивізії УНА.

Появилася нова книжка М. Ласовської

Торонто, Онт. — Під егідою Асоціяції Діячів Української Культури (АДУК) і з Українського Видавництва „Перебоєм", тут, минулого року, вийшов двотомовий роман Миросляви Ласовської п.з. „Дзвінка молодість". Перший том має назву — „Дівчата наших днів", другий — „Буруни". Літературною редакцією цього твору займався ред. Вячеслав Давиденко, мистецьким оформленням — Володимир Ласовський. Вступне слово про авторку цієї книжки і її твір написав Степан Росоха.

Письменниця свій твір присвятила: ...„моїм сучасникам, які зуміли воскресити в собі віру, відвагу і силу до змагу за суверенні права українського народу". У першому томі своєї книжки М. Ласовська відтворює життя української громади в Галичині перед Другою світовою війною, участь молоді в революційній дії Організації Українських Націоналістів та його товариське життя. У другому томі цього роману авторка описує події, що відбувалися під час Другої світової війни і переживання та участь українців в переєрхених вогнях боротьби в змаганнях за незалежність батьківщини.

За М. Ласовською й інші твори: п'єси — „Віщування старого дуба", „Поет і чорт" та „Льодолом", повість під „Чорним небом", що 1967 року була нагороджена третьою літературною нагородою на конкурсі, проголошеному з Фонду ім. Івана Франка у Чикаго.

Зацікавлені цим виданням можуть посилати замовлення на адресу: Myroslava Lassovsky-Kruk, 1524 Ash Ave, Carleton, Mich. 48117.

СХВАЛЕННЯМ ПОНАД 8- МІЛЬЙОНОВОГО БЮДЖЕТУ, ПРИДІЛОМ 173 СТИПЕНДІЙ І ПОЖЕРТВОЮ 27,000 ДОЛ. НА НАРОДНІ ЦІЛІ ТА РЕЗОЛЮЦІЯМИ ДЛЯ ДОБРА СОЮЗУ І ГРОМАДИ ГОЛОВНИЙ УРЯД УНС ЗАКІНЧИВ СВОЇ НАРАДИ

Союзівка. — Схваленням річного бюджету у висоті 8,650,000 долярів по боці сподіваного прибутку та 7,750,000 дол. по боці передбачуваних видатків, приділом 173 стипендій для потребуючих і заслуговуючих студентів — членів УНС на загальну суму 49,700 долярів, дотацією 27,000 долярів на народні цілі та схваленням багатьох резолюцій і рекомендацій для добра організації і громади Головний Уряд Українського Народного Союзу закінчив тут минулого п'ятниці, 10-го червня, свої річні наради, що почалися в понеділок, 6-го червня.

Між резолюціями є дві окремі, що ними Головний Уряд „схвалює дотеперішні заходи Головного Екзекутивного Комітету і доручає йому вести їх дальше аж до успішного завершення і поновлення такої репрезентативної установи, яка відповідала б цілям і побажанням української спільноти в ЗСА", як також „з признанням прийняв до відома всі дотеперішні заходи Головного Екзекутивного Комітету для відповідної і належної „Згадки самим і пригадки іншим" комуно-московського голодомордства України 50 років тому ...зокрема схвалює рішення Головного Екзекутивного Комітету спільно з Українським Науковим Інститутом Гарвардського Університету відповідно причинитися до публікації документальної історії того голодоморства авторства д-ра Роберта Конквеста, та активне заангажування УНСоюзу в акціях Крайового Громадського Комітету... Головний Уряд УНСоюзу закликає всіх своїх членів активно підтримати кожну акцію для „Згадки самим і пригадки іншим" того голодоморства, зокрема закликає їх до масової участи у запланованих і підготовлюваних Громадським Комітетом демонстрації та меморіяльному концерті у Вашінгтоні в неділю, 2-го жовтня ц.р.".

П'ятий і останній день цих річних нарад Головного Уряду УНС у п'ятницю, 10-го червня, започатковано і продовжувано звітами поодиноких комісій, дискусією над кожним звітом та схвалюванням звітів. За комісії звітували:

• Стипендійна комісія — звітував Володимир Сохан. Комісія запропонувала 173 стипендії для потребуючих і заслуговуючих студентів — членів УНС, як також три дотації для українських середніх шкіл на загальну суму 49,700 долярів. Пропозицію схвалено.

• Організаційна комісія — звітував д-р Ярослав Падох. Комісія, між іншим, запропонувала організаційну квоту до кінця цього року в кількості 3,000 нових членів, забезпечених на загальну суму 10 мільйонів долярів.

• Комісія молоді — звітував головний радний Євген Іванців.

• Комісія для культурних справ, за яку звітував почесний член Головного Уряду д-р Я. Падох, запропонувала „зобов'язати Головний Екзекутивний Комітет завершити в недалекій майбутності оформлення Культурної комісії... та зобов'язати цю Комісію розглянути головні культурні завдання і проблеми УНС і скласти основний плян їх здійснювання". Резолюцію схвалено.

• Комісія для справ УНС у Канаді. В заступстві сен. Павла Юзика звітували головний радний Василь Дідюк і головний контролер Нестор Олесницький.

• Комісія жіночих справ — звітувала заступниця головного предсідника Гльорія Пашен.

• Комісія сеньйорів УНС. Звітував інж. Степан Куропась, почесний член Головного Уряду.

• Комісія виховно-дослідних справ — звітував заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась.

• Комісія для спортових справ — звітував головний контролер Анатолій Дорошенко.

• Комісія для розбудови Союзівки — звітував головний радний Тарас Максимович.

• Комісія братської активності — звітував заступник головного предсідника д-р М. Куропась.

• Фінансова комісія — звіт якої включав бюджет і пожертви — звітувала головний касир Уляна Дячук.

Головний Уряд вітає

Головний Уряд схвалив однодушно запропоновані Резолюційною комісією привітання

1) Поневоленому комуно-московськими імперіялістами українському народові.

2) Урядам і парляментам та народам ЗСА і Канади, висловлюючи їм вдячність зокрема за всі їхні рішення і акції, скеровані на оборону людських і національних прав усіх народів світу, зокрема українського народу.

3) ієрархії українських Церков та проводи церковних об'єднань, нашу світову громадську надбудову та крайові централі, проводи крайових установ та, зокрема, „нашу найстаршу наукову установу — Наукове Т-во ім. Шевченка з нагоди його 110-річчя".

На пропозицію Резолюційної комісії, за яку звітували редактор-емерит А. Драган, головний радний В. Дідюк і головний контролер Н. Олесницький, Головний Уряд — як уже згадано — окремими резолюціями зайняв становище щодо положення в українській громаді та відносно відзначення 50-річчя комуно-московського голодомордства України.

Головний Уряд УНС на пропозицію цієї ж комісії також „ідучи за закликом ієрархів наших Церков і проводів наших релігійних об'єднань і, мавши на увазі жорстоке нищення безбожницькими окупантом Церкови і релігії в Україні, закликає всіх своїх членів активно включатися в підготову найгіднішого відзначення 1,000-річчя хрищення України в 1988 році."

Окремою справою на порядку в цьому дні нарад була обмірковувана вже від довшого часу Культурна Фундація УНС. Головний Уряд на пропозицію головного предсідника д-ра І. Флиса схвалив резолюцію, якою уповноважує Головний Екзекутивний Комітет таку фундацію правно оформити.

У цьому дні річних нарад Головний Уряд на пропозиції Контрольної Комісії признав колишньому головному предсідникові УНС Йосипові Лисогорові титул права і привілеї почесного члена Головного Уряду УНС.

Після вичерпання порядку нарад, до приявних ще промовив головний організатор Степан Гавриш, дя-

(Закінчення на стор. 4)

ПЕРЕДБАЧУЮТЬ НОВУ ІНТЕРВЕНЦІЮ ШУЛЦА

Вашінгтон. — Спеціяльний посланець президента Рональда Регена на близький Схід Морріс Дрейпер заявив у неділю, 12-го червня, що уряд ЗСА провів з Совєтським Союзом „серйозні переговори" про положення в Ливані, але він підкреслив, що немає пляну включити Москву до дипломатичних старань погодити справу виведення сирійських військ з Ливану.

Посланець Дрейпер, нагадуючи про розміщення в Сирії совєтських ракет типу САМ-5 з совєтською обслугою, сказав, що ЗСА висловили свою затурбованість з приводу цього та інших „небезпечних явищ" на Близькому Сході. Але Дрейпер попередив, що такий обмін думками не треба вважати як спробу надати Совєтському Союзові певну ролю в переговорах про виведення чужинецьких військ з Ливану.

„Звичайно, ми не поступаємо в такий спосіб, щоб втягнути Совєтський Союз у переговори виведення сирійських військ, частин Палестинської Визвольної Організації і військ Ізраїля", — заявив Дрейпер у телевізійній програмі Ей-Би-Сі „Цього тижня". Дрейпер додав: „Совєтський Союз вже давно пробував пробити собі дорогу до цієї гри".

Під час цього інтерв'ю міністер закордонних справ Ливану Еліс Салєм передбачив, що державний секретар Джордж Шулц може знову включитися в цілий ряд особистих дипломатичних заходів, щоб переконати Сирію вивести свої війська з Ливану.

З приводу цього Салєм сказав: „Скорше чи пізніше в цьому конфлікті державний секретар Шулц або його представник мусять включитися тому, що Сирія має багато проблем, які вона хоче обговорити зі ЗСА відносно своїх відносин з Ізраїлем, про Голанські висоти, а також про взаємні відносини між ЗСА і Сирією".

Міністер Салєм також висловив оптимізм в тому, що Сирія правдоподібно виведе свої війська з Ливану, не зважаючи на відмову приєднатися до Ізраїля, другої великої чужинецької військової сили на території Ливану, і підпише угоду, виготовлену секретарем Шулцом у його попередній подорожі на Близький Схід.

ЕТНІЧНА МОЗАЇКА В ЗСА ВИРІЗНЯЄТЬСЯ У ПЕРЕПИСІ НАСЕЛЕННЯ

Вашінгтон (В.Д.). — В дні 1-го червня ц.р. Бюро Перепису Населення видало довшу аналізу етнічного походження американців, в якій сказано, що лише 6 відсотків подали своє етнічне походження як „американське". 52 відсотки населення ідентифікували себе з одним етнічним походженням тоді як 31 відсоток подав одно або більше етнічне походження. Понад 10 відсотків американців взагалі не відповіли на питання про етнічне походження.

Найчисленнішою етнічною групою в Америці є англійці, бо їх число виносить 50 мільйонів, більше ніж сучасне населення Англії. За ними ідуть американці німецького походження, які становлять 49 мільйонів, що творять більше число, як мешканці західньої і східньої Німеччини.

Ірляндські американці нараховують 20 мільйонів, себто 12 разів більше ніж є ірляндців в Ірляндії. „Афро американці" нараховують 21 мільйон.

Інші національності нараховують (в мільйонах): французи 13, італійці 12, шотляндці 10, поляки 8, мехіканці 8, американські індіяни 7 і голляндці 6.

В групі у розділі „російські" подано число 2,781,432, але Бюро виразно зазначує, що у цьому розділі є багато інших груп, крім російського („великороси"), як, наприклад, російські жиди, вірмени, грузини й українці, бо їх зазначено як „росіяни" тому, що їх предки були народжені в колишній російській державі.

У переписі подано, що американців, які подали своє українське походження, нараховується 730,056, серед них 381,084 подали своє українське походження по стороні батька і матері, а 348,972 таких, що подали змішане походження (себто один (а) з батьків був іншого як українського походження). На загал американці українського походження становлять 0.39 відсотка на все населення Америки.

Американці „русинського" походження („рутенін") подані в числі 8,458, що означає, що величезна кількість наших закарпатців подала своє етнічне походження як „російське".

Статистика не виказує числа американських жидів, хоч 52,843 подали своє етнічне походження як „ізраїльтянське".

Але жидівські організа-

(Продовження на ст. 4)

У світі

ОФІЦІЙНЕ АҐЕНТСТВО Північного Ємену Саба повідомило в четвер, 9-го червня, що лівійський лідер Моаммар Каддафі, який прибув ранком до столиці Сани для як сподівалися, зустрічі з лідером Палестинської Визвольної Організації Ясіром Арафатом, який був уже в столиці Сані, вилетів з Північного Ємену, так і не зустрівшись з Арафатом. Зустріч мала відбутися для обговорення триваючого вже майже місяць бунту деяких високих керівників найбільшої фракції ПВО Фата проти керівництва і політики Арафата. Сам Арафат обвинувачує Каддафі в підбурюванні до бунту.

ОФІЦІЙНІ ОСОБИ Коста Ріки, повідомили зі столиці Сан Хозе, в четвер, 9-го червня, що вони звільнили затриманий совєтський вантажний пароплав, який був запідозрений у перевезенні зброї для Нікараґуа. Місцевий суддя сказав, що обшук на пароплаві буде незаконний тому, що міжнародний морський закон не дозволяє робити обшуки на кораблях, якщо вони є транзитними, а їх вантаж не є призначений для країни, в чий порт зайшов пароплав. Совєтський пароплав „Надежда Крупская", був затриманий від вівторка в порті Лімон, 144 милі на схід від Сан Хозе.

ДРУЖИНА КОЛИШНЬОГО лідера забороненої профспілки „Солідарність" Данута Валенса повідомила, що дирекція корабельні, де працює її чоловік відмовила дати Лєхові Валенсі звільнення з роботи на час, який буде потрібний йому для поїздки з Гданська до Ченстохов, щоб там зустрітися 19-го червня з Папою Іваном Павлом II, коли він приїде на відвідини Польщі. Але ходять чутки, що Валенса зможе зустрітися з Папою в останній день його перебування в Польщі, коли призначено вісім годин на приватні зустрічі.

ЯПОНСЬКА МЕТЕРОЛОГІЧНА служба повідомила в четвер, 9-го червня, що в північній Японії відбулися два сильні землетруси, але покищо не було повідомлень про людські жертви або завдані шкоди. Метеорологічна служба попередила про можливість „цунамі", тобто сильної морської хвилі, викликаної землетрусом, але хвиля була невелика, лише два фути заввишки, тому тривога була потім відкликана. Ці два землетруси послідували після сильнішого землетрусу два тижні тому в цьому самому районі, коли загинуло понад 100 осіб, в основному від несподіваного „цунамі". Всі три землетруси епіцентр мали в Японському морі приблизно 62 милі від прибережного міста Акіта на північному острові Гоншу.

КОЛИШНІЙ ЛІДЕР опозиційної партії Південної Кореї Кім Янг Сем закінчив 23-денну голодівку, але заявив, що він продовжуватиме боротьбу за повернення до „повної демократії" в Південній Кореї.

В Америці

В СЕНАТІ СХВАЛЕНО 51 голосами до 41, що побічні приходи сенаторів не можуть перевищувати 30 відсотків їхньої сенатської платні, тобто 18,000 долярів річно побічних заробітків. Це схвалено тому, що існувало загальне обурення з приводу високих побічних заробітків сенаторів в останньому році.

ФАРМАЦЕВТИЧНА ФІРМА Меррил Дав стримала виробництво ліку „Бендектин", який був широко вживаний у випадках нудоти. Це сталося 13 днів після того, як суд присудив фірмі Меррил Дав кару 750,000 долярів, що вона мусить заплатити родині, у якій народилася дівчинка із здеформованою рукою в наслідок того, що її мама під час вагітности вживала „Бендектин".

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН підкреслив у своїй промові на тему шкільництва, що учителі повинні мати платню відповідно до свого вишколу і своїх заслуг. Це підвищить шкільні видатки, але різницю, на думку президента, повинні покрити шкільні фонди.

ПРАЦЯ В НУКЛЕАРНІЙ фабриці в Індіян Пойнті у стейті Ню Йорк буде продовжуватися, згідно з рішенням Нуклеарної федеральної комісії, з тим, однак, що до чотирьох місяців має бути полагоджена справа безпеки і евентуальної евакуації довколишнього населення.

НА ПІДСТАВІ ДАНИХ еспанської шкільної комісії у Ню Йорку 68 відсотків учнів середніх шкіл залишають їх, не закінчивши, а не 45 відсотків, як звітувала Шкільна Рада. Цей відсоток є вчетверо більший ніж у школах стейту Ню Йорк.

ЧОТИРИ ІЗ БЕЗЦІННИХ частин збірки примітивного мистецтва часів Маї з 300 до 900 років перед Христом, що їх вкрадено із Американського природничого музею в Ню Йорку, знайдено у торгівця мистецькими речами в Брюсселі.

БЮРО ПЕРЕПИСУ населення ЗСА подає, що чимраз більше жінок приводить на світ дітей після тридцятого року життя. Відсоток народження дітей у жінок поміж 30 і 34-им роком життя збільшився в Америці на 22.5 відсотка. Дані, отримані під час перепису населення, вказують на те, що в ЗСА народжується менше дітей, а зокрема у тих жінок, які отримали вищу освіту та працюють фахово.

МОЛОДИЙ ПРЕЗИДЕНТ успішного підприємства компютерів згинув в автомобільному випадку кільк годин після того, як став мултимільйонером у наслідок продажу уділів своєї компанії. Денніс Р. Барнгерт, президент і головний директор фірми Ідл Компютер, їхав додому з радісною вісткою для своєї дружини, коли з невідомих досі причин втратив контролю свого спортового Феррарі, що впало у провалля на одній із автострад Каліфорнії.

СССР зумисно здержує еміґрацію жидів

Вашінгтон. — Високий представник відділу домашньої пошти і комісії громадської служби в Ню Йорку Бенджимін Гілмен заявив у середу, 8-го червня, що тисячі листів і запрошень (так званих викликів) совєтським жидам від американських жидів були сконфісковані, повернуті або інакше затримані в явному намаганні совєтських властей перешкодити жидам еміґрувати.

Представник Гілмен сказав, що зібрані за минулий рік дані його комісією заперечують совєтські твердження, що еміґрація жидів припинилася, бо більшість жидів, які бажали покинути Совєтський Союз, вже виїхали.

Гілмен який проводив на протязі минулого року розслідування умов листування совєтських жидів та інших національностей в Совєтському Союзі з особами в ЗСА, заявив, що пошта зі ЗСА часто не доходить до них.

„Важливим у цій справі є те, що совєтські жиди не можуть виїхати з Совєтського Союзу без письмового запрошення, висланого міжнародною поштою від опікуна за кордоном. Такий документ — це тільки перша вимога у довгому і трудному еміґраційному процесі", — сказав Гілмен в інтерв'ю у своїй канцелярії у вівторок.

Потім Гілмен, який має намір повідомити про всі точні дані свого дослідження на наступній пресконференції через декілька днів, сказав, що затримання пошти совєтськими властями „є вирішальним для тих совєтських жидів, які хочуть виїхати з совєтського Союзу".

Представник, який зібрав докази жидівської, української, естонської, литовської та латиської груп, підготував великий список прикладів „невручення пошти совєтськими властями".

Багато з тієї кореспонденції було позначено „лист повернутий, адреса невідома" тоді, як у дійсності імена і адреси на конвертах були правильними, — сказав Гілмен.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $1.25 місячно. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Рішуча перемога

Лявінна перемога британського прем'єра Марґарет Тачер у виборах з минулого четверга далеко переступає межі тільки британської країни. Марґарет Тачер здобула собі загальну пошану і вийняткову популярність своєю рішучістю, як вона зорганізувала воєний похід проти Арґентини, відібравши Фалькляндські острови і стала в очах пересічного британського громадянина геройкою. Не пошкодила їй у виборчій кампанії і економічна криза з великим безробіттям, яка — зрештою — так само помалу минається, як це діється в Америці. Особливе значення великої перемоги Марґарет Тачер у тому, що це виразний доказ звороту настроїв широких мас „направо" — з підтримкою для програми посилення збройної оборони проти совєтського імперіялізму. Недавно те саме сталося у Західній Німеччині. Консервативна партія Марґарет Тачер нараховувала більшість в 650-членній Палаті громад 35 депутатів, тепер вона розпоряджатиме більшістю яких 140 голосів. Перемога Марґарет Тачер і її Консервативної партії набирає особливого значення на тлі прогри, ба — погрому — соціялістичної Партії праці, яка проповідувала не тільки „детант" із СССР, але й „замороження" атомової зброї та переговори з Андроповим. Марґарет Тачер — навпаки — погоджувалася цілком з президентом Реґеном, що переговори з Москвою можуть вестись тільки з позиції сили, а не тієї слабости, яка настала на Заході після десятирічного занедбання попередниками Реґена. Вона погоджується також з Реґеном у справах економіки: скорочувати державні видатки та не підвищувати податків.

З переходом влади в руки консерватистів однаково в Західній Німеччині, як у Великобританії, створює добру коньюнктуру для З'єднаних Стейтів Америки із їхнім теперішнім републіканським Президентом. Можна сподіватися, що програ соціялістів Великобританії і перемога консерватистів відіб'ється і на настроях американського Конґресу. Треба сподіватися, що тепер легше буде президентові Реґенові осягнути такий остаточний текст державного бюджету на наступний рік, щоб він не потребував користуватися своїм правом „вето". Демократичні ліберали з Палати Репрезентантів напевно зрозуміють, що по всьому Заході повіяв вітер „направо".

Очевидно, в перемозі Марґарет Тачер найпершу ролю грала її небуденна індивідуальність. Однаково своїми виступами в Палаті громад як і на міжнародних конференціях вона здобула собі пошану й авторитет. Марґарет Тачер — жінка, але до неї стовідсотково можна застосувати прийнятий у політичному словництві вислів про „державного мужа". На такому високому рівні державного керманича стояла ізраїльська Ґольда Меїр, різні перипетії переживала Індіра Ґанді, вони куди переростали своїм форматом покійну Еву Перон, яку вибрали на президента Арґентини тільки тому, що була вдовою заслуженого для країни президента.

В історії Великобританії було чимало жінок на королівському престолі. Теперішня королева Єлисавета II користується тільки репрезентаційними функціями, — фактична влада належить урядові, що його прем'єром стає автоматично лідер партії, яка виграє вибори. Але у Великобританії усе ще вирішну ролю грає традиція, тому королівський дім не втратив популярности і пошани в народі.

Вибори в далекій чужій країні ніби не стосуються України й українців. Але такі вибори, як оце з минулого четверга в Англії, доказали протилежне: там ішлося теж і про Україну, бо йшлося про відношення до Совєтського Союзу, до консерватизму чи лібералізму того прем'єра, який вміє єднати елеґанцію жінки з державницьким розумом та хистом і вести трудну й не раз ризиковну тактику. Це добра новина з Лондону.

СОВЄТСЬКА ГАЗЕТА „Соціялістіческая індустрія" опублікувала статтю автора В. Переведєнцева, який розглядає проблему робочої сили в Совєтському Союзі в перспективі на майбутнє з огляду на зменшення народжень. Переведєнцев пише, що за 15 років від 1970 по 1985 в ряди робітників прибуло нових 15 мільйонів осіб, а в на ;тупні 15 років прийде лише 5 мільйонів. Ті, що прийдуть за 15 років, уже народжені, і їх число точно відоме. Переведєнцев розглядає лише сторону робочої сили пов'язану з демографічним питанням, інша сторона цієї проблеми це те, що кількість народжень різко скорочується серед росіян та інших народів европейської частини СССР тоді, як народи Кавказу і особливо азійської частини продовжутюь зростати чисельно в наслідок приросту населення за рахунок збільшення народжень.

Михайло Кучер

ПОЛІТИЧНА НЕВРОЗА У ФРАНЦІЇ

Цей вираз — не науковий. Це тільки слово для зазначення того, чому ще не знайдено імени. Вияснити таке явище завдання науки.

Одначе спроби вияснити явище політичної неврози були зараз після Другої світової війни. Покищо не знайдено відповіді на питання як і чим пояснити притягаючу силу комунізму на інтелектуальну еліту Заходу. Таку еліту все таки не можна обвинуватити у неґрамотності.

Залишаючи справу впливу комунізму на даному етапі, постає інша не менше важлива: що можна і треба зробити, як боротися із все більшим впливом комунізму в некомуністичному світі.

Можна вже тепер зробити список логічних причин легкого розповсюдження комунізму. Причин досить. Пояснень значно менше. Тут треба відкинути логіку, вона не приводить людей до комунізму. Симпатиків комунізму не можна переконати логічними арґументами, ані полемікою. Апеляція до розуму не допомагає,чому гуманісти Заходу, в основному все таки люди не злочинні, боронять комунізм, найгірше в історії людства явище. Є відповідь — перверсія, або свідома воля на гріх, інтелектуальна форма розпусти.

Звернемось до об'єктивних причин — слабість і криза демократичного суспільства. З другого боку велика сила тоталітарного Сходу. Сила притягає до себе морально слабих. Слабі люди завжди опиняються там де, як вони думають, більша сила. Силу зла можна зламати тільки протилежною силою. Люди, які добровільно переходять на бік зла, звичайно не хочуть слухати жадних арґументів. Зрештою — чи вони хворі? Перверсія — не хвороба. Люди переходять на бік комунізму добровільно. Тому боротися з політичною перверсією нелегко. Тим самим приходиться говорити про „політичні неврози".

Артур Кестлер пояснює симпатію до комунізму у вільних умовах раціональним шляхом — масовою неврозою, себто певним виявом духової хвороби.

Якщо звернемося до теперішньої Франції — то там „політична невроза" уряду проявляється у втечі від дійсности, у політичному фетишизмі. Її соціялістичні провідники — „дорослі хлопчики" лівизни.

Артура Кестлера відразу заатакували психоаналітики, які протестували проти вживання фройдівських термінів у ділянці психології, себто політичної психології. Справді медицина не знає „масових неврозів", ну, а політика?

Зрештою, що таке невроза? Це фальшива реакція на реальні загроження духа. Це самозахист перед небезпекою, яка може бути нереальна. Тоді невротик — це людина, яка збудувала собі фальшиву систему захисту перед дійсністю, але боїться дізнатись правду.

Тоталітарні політики наших днів вміють використати масові афекти для себе. Але вони не творці історії. Муссоліні повісили повстанці, Гітлер скінчив самогубством. Ленін викликав катастрофу у величезній країні і помер у відчаї, пізно начебто зрозумівши злочинність своєї тактики.

Французи вільним голосуванням вибрали собі соціялістичний уряд і тепер проти нього протестують на вулицях.

Від імперії інків до наших днів людство могло переконатися у самогубній політиці соціялізму. Могло, але не переконалося. Не так давно, щось два роки тому, інтелектуал Франсуа Міттеран вирішив увести Францію у „загірну комуну". Як наслідок — соціялістична економіка Франції тяжко хвора. Інфляція сягла 9 відсотків. Були три примусові девальвації, наближається четверта. Ціни перегнали заробітки. Капітал втікає до ЗСА. На вулицях великих міст поліція б'ється з демонстрантами.

Тут уже можна говорити про невротичний стиль у політиці. Лідер соціялістичної Франції говорить про „темні чужі сили", які хочуть упадку Франції.

Французькі соціялісти не хочуть признати, що джерело їхнього неуспіху в них самих, у їхній слабості, у нездібності признати власні помилки і їх направити.

Два роки тому соціялізм у французькій редакції переконував, що економічні клопоти Франції незабаром зникнуть. Натомість Франція поробила величезні борги. Уряд почали атакувати справа і зліва. З економічним занепадом прийшло зменшення міжнародного впливу Франції. Навіть країни третього світу більш не підтримують Францію у Міжнародному Монетарному Фонді. Франція позичає за кордоном все більше — останньо чотири мільярди долярів від Европейської економічної спільноти. А Франція була призвичаєна давати поради іншим. Тепер їй радять. Французькі союзники, несоціялістичні країни, тактовно стримуються від критики. Щоправда Міттеран зрозумів небезпеку з боку Совєтського Союзу. Але французьке суспільство його вже не підтримує і критикує.

Праві соціялісти обвинувачують Міттерана, що поробив забагато реформ у короткому часі. Комуністи кажуть, що за два роки при владі соціялісти не можуть похвалитися успіхами, але програма уряду некомуністична.

Франція більше не може, як колись де Ґоль, гримнути п'ястуком в стіл та вчити інших, просто тому, що того п'ястука вже немає.

Бажання кожного народу бути самостійним — священне. Антиамериканські настрої у Західній Европі. Але чому їх підтримує президент Франції? Ця країна хоче звільнитися від залежности двох великодержав — СССР і ЗСА. Тоді Франція уважає, що буде вільна у своїй закордонній політиці. Одначе як це відомо, Західня Европа втратила свою самостійність уже 1945 року, себто зараз по закінченні Другої світової війни. Самостійність Західньої Европи, себто її оборона лежить на ЗСА.

У дійсності країни Західньої Европи можуть обійтися без ЗСА тільки тоді, коли самі відповідно озброяться. Одначе вони того не роблять, себто відповідно не озброюються і беззахисні, без ЗСА все таки думають, що зможуть залишитися самостійними.

Західньоевропейський рух, який виступає проти атомової зброї, думає що його країни можуть залишитися самостійними. Відсепарування від ЗСА і демілітаризація Західньої Европи негайно — якщо зреалізується — витворить політичну порожнечу, що її поспішить заповнити СССР. Західня Европа–надто ласий шматок, щоб залишився без господаря.

Тому незалежність Західньої Европи в дійсності означає більше зброї, а не менше. Хто того не розуміє, не хоче, або не може зрозуміти, витворює просовєтські можливості.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

„Сватання" в Чикаґо

Ця популярна п'єса Марка Кропивницького та за новою редакцією Е. Садовського була поставлена в суботу, 30-го квітня, хором „Дніпро" з Клівленду в авдиторії школи Шопена. Вона відбулася заходами та під спонзоруванням чоловічого хору „Сурма" в Чикаго. Тим разом у двох днях замість оригінальних трьох, з участю танцювального ансамблю під мистецьким проводом Маркіяна Комічака та у супроводі оркестри під батутою маестра Е. Садовського. Тому що „Дніпро" поробив деякі зміни, „пристосовуючи цей твір до нових обставин" (за словами у програмі) змінив також і назву. Ця народна опера є також знана як: „Пісні в лицях", „Зальоти Соцького Мусія" чи „Сватання на Гончарівці".

М. Кропивницький обдарований гарним голосом. Граючи на кількох інструментах, головно бандурі,він був автором кількох п'єс, до яки використовував народні пісні та складав власні.

Почала грати оркестра, вкоротці піднеслася куртина; перша картина — українське село, гарний краєвид, хлопці і дівчата на дозвіллі. Залунали перші пісні: „Вилітали орли", „Сонце низенько". Перші враження добрі, бо так хор, як і солісти звучали добре. Хор здисциплінований і вирівняний у всіх партіях. Зірка Шокалюк в ролі Галини співала вміло, м'яким сопраном, і без труднощів у всіх позиціях своєї партії. Юрій Оришкевич у ролі Максима приємним ліричним тенором виконував свою партію вміло та добре володів голосом. Було б побажано, щоб деякі позиції його партії вийшли сильніше. Також можна б більше вжитися у ролі, щоб все йшло в парі зі сенсом слів, які співається, і емоцією. яку передає музика. Деякі сольо в оригіналі дещо задовгі і їх слід би було скоротити. Тимофій Белінський у ролі Яцька і Надя Якимцов у ролі Яцихи — дуже вдалі, вони гарно відспівали свої партії та добре зобразили гумор у жартівливих ситуаціях. Вміло та ефектовно відіграв ролю Мусія Роман Касараба. Тембр його басу густий, інтонація добра, постать українського селянина-добряги гарно зображена. Христина Сива у ролі Ганни з певністю та приємним сопраном виконала свою партію. Ірена Місько у ролі свахи заімпонувала як і голосом.так і відіграннм ролі. Збірна сцена при кінці першої дії віддана імпонуючо, хор співав чисто. в темпі з оркестрою. зі зрозумінням і відчуттям.

У другій дії дівочі хори, дуети, тріо, хоч музично приємні, слова не завжди можна було розуміти бо оркестра, хоча мала і добра, таки часом грала заголосно. Але можна зрозуміти, що в чужій залі з незнаною акустикою і при браку часу такі речі не легко скоординувати. Сільські музики виглядали комічно і гарно відіграли свою ролю. Хорова пісня „Гей гукнемо на все село" звучало гарно та імпозантно.

Танцювальна група не могла показати свого мистецтва, бо сцена була абсолютно замала і танцюристи не мали куди розмахнутися, а українські танці вимагають багато місця. Все таки танцюристи виказали (коли було місце) добру техніку та опанування українського танку. Вдячна публіка (приблизно 700 людей) нагородила виконавців рясними оплесками. Також місцеві хори вітали всіх виконавців кошами квітів.

клівлендцям за цю вмілу і мистецьку постановку. Головно велике признання тре-

(Закінчення на стор. 4)

ЗМАГАННЯ КУРДІВ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ

(В. Д.) — Недавно міжнародні пресові органи повідомили, що при кінці травня ц. р. турецькі збройні відділи вдерлися були на територію Іраку в погоні за „аґресивними групами". Тому, що іракський уряд взагалі промовчав цей випадок, вважають, що ця мілітарна акція не була звернена проти збройних сил Іраку, а проти курдських націоналістів.

Ці турецькі мілітарні операції попередив розстріл 35-ти курдських націоналістів за „протидержавну діяльність". У горах в північнозахідньому Ірані (біля турецького кордону), має бути 10,000 узброєних курдів, які часто нападають на турецькі прикордонні гарнізони і поліційні станиці.

Останній політично-духовий провідник курдів Мулла Мустафа Барзані називав курдів „сиротами всесвіту", — що їх поневолюючі країни — Туреччина, Ірак і Іран — позбавили державности, та в багатьох випадках. позбавляють їх навіть права до їхньої власної культури і національности. Курди боряться за створення національної держави — Курдистану.

Різні статистики подають, що курди нараховують 16 мільйонів душ, половина яких живе в Туреччині. Турецький уряд просто настоює, що в Туреччині „немає курдів", кажучи, що всі вони під впливом „туркізації" є тепер засимільовані. Багато з них, — кажуть турецькі джерела, — займають високі політичні і культурні позиції у турецькому суспільстві. А так звані гірські турки на кордоні Ірану і Іраку, — це курдські повстанці, які не хочуть визнати зверхности Туреччини.

Від часу скасування Оттоманської імперії у 1918 році і постання турецької республіки в 1922 році, курди організували три великі повстання, і завжди програвали. Від часу встановлення мілітарного режиму в Туреччині в 1980 році, генерал Кенан Еврен заявив, що всякі сепаратистичні рухи „будуть „випалені гарячим залізом".

Молода Туреччина, створена Мустафою Кемалем Ататурком, на жаль, далі веде шовіністичну політику та денаціоналізує етнічні групи чи навіть цілі народи, на взір царської і комуністичної Росії.

Західні кореспонденти, які деколи відвідують курдські території під Туреччиною, а головно курдську столицю Діярбакір, заперечують твердженню турецького уряду начебто в Туреччині проблема курдів уже не існує". Кореспонденти повідомляють про сильний націоналізм курдів, як також про те, що вони творять різні групи, між ними є групи лівого напряму, що їх напевно підтримує Москва — і які є гостро наставлені проти уряду в Анкарі і змагають за свою політичну свободу.

На жаль, західній світ цілковито іґнорує ці переслідування курдів, і дуже часто чужинецькі амбасадори приймають урядовий турецький звіт, що немає „леґітимного курдського руху", а є лиш банди розбишак". Це нагадує кампанію комуністичної Польщі проти УПА у повоєнних роках, яка також голосила, що УПА — це „звичайні бандити", а не політична сила.

Не треба теж забувати, що території, на яких живуть курди, під оглядом економічним, належать до найбідніших областей Туреччини, і цей факт ще більш посилює заворушення і ненависть курдів до турецького уряду.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ВИЯСНЕННЯ ДО ДОПИСУ

У „Свободі" появився допис про Панахиди в Трентоні, Н. Дж., що його читачеві важко зрозуміти. Мова тут про допис Івана Костюка „Св. п. Софія Татомир" (ч. 83 з середи, 11-го травня ц. р.). В цьому дописі було, між іншим, згадано, що під час панахиди „співав хор під керівництвом Івана Головка й Макаря Копаниці". Вже не один читач звертався до мене зі запитом, що сталося з нашим хором, що аж три диригенти ним керують?

Я відповідаю всім зацікавленим. При церкві існує мішаний хор в числі біля 35 осіб, яким диригую я. Цей хор я проваджу постійно від 1951 року до сьогодні. Давніше цей хор виступав на різних академіях, концертах в американських школах, а навіть під час різдвяних свят хор цей співав по радіо. Згодом через наші традиційні непорозуміння, хор рішив співати виключно тільки у церкві Службу Божу. Панахиди по св. п. Софії Татомир не співав хор. Вони були співані самоїлкою кількома членами хору, котрі також заступають дяка, якого у нас немає. Жаден з тих людей, що як сказано у дописі, керували співом, не є диригентом і не мають претенсій до диригентури. Маю надію, що це вияснення буде корисне для всіх зацікавлених сторін.

Іван Бігун

Трентон, Н. Дж.

У згаданому вище дописі І. Костюка випало слово „принагідний", що відноситься до хору, створивши враження, що мова була про церковний хор. — Ред.

Микола Лівицький

ДЦ УНР В ЕКЗИЛІ МІЖ 1920 І 1940 РОКАМИ

VI.

Заступником голови уряду від 1926 року і міністром внутрішніх справ був проф. Олександер Лотоцький (колишній член уряду ще за Центральної Ради в Києві) що його пізніше на цих постах замінив проф. Андрій Яковлів. Міністром військових справ ще за часів життя С. Петлюри аж до своєї смерти в 1940 році був генерал Володимир Сальський, його двома заступниками були генерал Марко Безручко і генерал Олександер Удовиченко. В 1936 р. відійшов зі свого становища (але не від співпраці з Державним Центром) проф. Олександер Шульгин і його ресорт зосередив у своїх руках голова уряду В. Прокопович. Тоді ж до уряду, як міністра культури, впроваджено дотогочасного заступника міністра закордонних справ проф. Романа Смаль-Стоцького. На різних становищах і в різних роках до уряду належали ще проф. Максим Славінський, проф. Валентин Садовський й інші, а також державний контролер ще з території України проф. Максим Кабачків.

Так само ще за життя С. Петлюри і за його керівною участю були устійнені напрямні і головні ділянки діяльности екзильного уряду УНР. До їх популяризації спричинилося урухомлення видання тижневика „Тризуб" у Парижі, хоч, звичайно, в деталях пляни і діяльність екзильного уряду УНР не подавалися до загального відома, а тому і сьогодні вони є маловідомі для широкого українського громадянства. Тижневик „Тризуб", як офіціоз уряду УНР і в якому дуже багато своїх статтей вміщав С. Петлюра (під різними псевдонімами або й без підпису, як передовиці), проіснував від другої половини 1925 року до половини 1940 року, коли Париж і велика частина Франції були окуповані гітлерівськими військами. Окрім „Тризуба" були ще інші видання в системі прихильників УНРеспубліки, насамперед історичного і військового змісту.

Державний Центр УНР і його численні еміґраційні прихильники, у своїх плянуваннях, виходили з того заложення, що окупаційна московсько-совєтська влада в Україні та серед інших країн, заселених неросійськими народами, не потриває довго. Тоді, в 20-их, а також і в 30-их роках, таке заложення було цілком оправдане. Отже, головним завданням ДЦентру УНРеспубліки було підготовлятися до відновлення суверенної української держави і до встановлення української влади на території України. До такого наставлення спричинювалися дві обставини: слабість совєтської влади і комуністичного режиму і безумовне антимосковське і антикомуністичне наставлення населення як в Україні, так і серед народів Кавказу, Туркестану тощо.

Уряд УНР мав своїх членів і свої установи в трьох европейських столицях: у Варшаві, в Парижі і Празі, почасти в Букарешті. Головним одначе, тереном діяльности уряду була все таки Польща з уваги на таку обставину: в Польщі перебувала аж до 1939 року найбільша частина української військової і цивільної еміґрації і під Польщею опинилися чисто українські землі з понад 7-ма мільйонами українського населення.

Уряд УНР уважав, що упадок Совєтського Союзу, а значить і визволення України, може прийти або в наслідок революції в Україні (підтриманої такими ж революціями серед інших неросійських народів), що було зовсім не виключене і не не неможливе в тодішніх умовах; або ж упадок Совєтського Союзу прийде в наслідок війни з тими чи іншими европейськими державами. Могло бути і сполучення обох цих чинників: зовнішня війна і внутрішня революція. На внутрішню революцію покладалися більші надії і вважалося, що це було б корисніше під багатьма поглядами для української визвольної справи.

Виходячи з вище викладеної оцінки загальної політичної ситуації, уряд УНР відповідно заплянував свою працю, що тривала до Другої світової війни в 1939 році, а в деяких ділянках продовжувалася і під час війни. Як уже було сказане вище, пляни були укладені ще за життя Головного Отамана С. Петлюри, але їх здійснення розпочалося головним чином вже після 1926 року, що було зумовлене різними зовнішніми обставинами. Ділянки праці уряду (беручи в загальному, хоч були й інші, менш важливі завдання) були такі:

1. Підготова відновлення українських збройних сил.

2. Зв'язки з Україною й підтримка в Україні всіх тих сил, що були потенційними кадрами майбутнього повстанського чи революційного зриву.

3. Студії становища, в якому перебуває Україна під окупаційним режимом (під оглядом національним, економічним, соціяльним тощо).

4. Зовнішня акція серед чужинецьких держав і народів для здобуття їх прихильного наставлення до ідеї відновлення суверенности України й інших неросійських народів Совєтського Союзу.

(Продовження буде)

У 40-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ „ГАЛИЧИНА"

Друга світова війна, в якій зударилися два ворожі й нищівні для українського народу імперіяльні режими — червоний і брунатний — нанесла Україні великі втрати та спустошення.

В обороні українського населення та заразом як вияв спротиву проти обох жорстоких окупантів повстала 42 роки тому „Поліська Січ", що стала зародком Української Повстанської Армії (УПА), а два роки пізніше зорганізувалася Українська Дивізія „Галичина", яка згодом стала основою Української Національної Армії (УНА).

Відзначуючи в цьому році 40-ліття І Української Дивізії УНА, ми, в першу чергу, згадуємо й віддаємо пошану всім тим, що своїм життям засвідчили незламність і стремління українського народу до будови свого власного незалежного життя. Одночасно згадуємо всіх старшин, підстаршин і вояків Дивізії, що —як всі українців, члени інших формацій — скористали з можливости нового модерного військового вишколу й добровільно взяли на себе обов'язки продовжувати боротьбу нашого народу, започатковану Визвольними Змаганнями в 1917-1921 роках.

Боротьба ця продовжується під іншими формами і видами до сьогоднішнього дня.

Своєю дією й чином, своєю геройською поставою І Українська Дивізія УНА ввійшла — як всі попередні славні українські військові формації — у світлі сторінки нашого народу в змаганні за волю й незалежність України.

Червень 1983

Президія Світової Координаційної Ради ІСНО

Павло Дорожинський, голова
Д-р Володимир Михайлів, головний секретар

Інженер Евстахій Ярош одержав високу нагороду

Ню Йорк, Н.Й.—Інженер Евстахій Ярош, про якого ми писали в місяці квітні цього року з приводу інтерв'ю з ним у престижевому місячнику „Гео", тепер одержав найвищу грошову нагороду за 1982 рік з фундації Джейм Ф. Лінколна.

Інженер Евстахій Ярош

Як відомо, інж. Е. Ярош є одним із головних плянувальників нового каблевого моста через ріку Міссісіпі в стейті Луїзіяна недалеко від міста Ню Орлінс.

Грошову нагороду у сумі 10.500 дол. одержав тепер інж. Е. Ярош саме за частину плянування того мосту, а конкретно—за особливе вміле проєктування спаювання мостових луків, які є частиною кабалевого моста

В ділянці загальної інженерії дуже рідко дають нагороди, і тому це признання для інж. Е. Яроша має винняткове значення, тим більше, що нагорода найвища зі всіх, які ця фундація дає. Признано її не лише за плянування, але і з тим зв'язане зменшення коштів будови тих луків мосту, ощадження енерґії і часу та збільшення продуктивности. Окремо інж. Е. Ярош одержав також нагороду за плянування вільного переїзду понад мостом, що уможливить зменшення руху на одній з центральних автострад в тій околиці.

Інж. Е. Ярош за свою працю і успіхи в плянуванні мостів отримав не лише нагороди, але також признання чужих фахівців в тій ділянці. Восени 1982 року його запросили з того саме приводу виголосити доповідь на науковому симпозіюмі про будову мостів та структуральну інженерію в Китаї, в якому брали участь фахівці із 10 країн. Інж. Е. Ярош доповідав на тему проєкту, виробу і поставлення мосту в Луїзіяні, та був членом американської делеґації на тій науковій конференції.

Інж. Е. Ярош активний в українській громаді, особливо в Українському Інженерському Товаристві Америки, в якому він був в минулих роках головою.

ТЕНІСОВІ ТУРНІРИ

Тенісова ланка УСЦАК, в порозумінні з управою Союзівки, подає до відома дати цьогорічних тенісових турнірів на оселі УНСоюзу:

2, 3 і 4-го липня — УСЦАК-Схід
6 і 7-го серпня — Подвійна гра
2, 3, 4 і 5-го вересеня — Крайовий УСЦАК
17 і 18-го вересня — Запрошеневий УНС
8 і 9-го жовтня — КЛК

ДОРОГІ ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ! ЯКЩО ВАШЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КІНЧАЄТЬСЯ ЗАВТРА, ТО ЗАБЕЗПЕЧІТЬСЯ ПОНОВНО СЬОГОДНІ. НЕ ЗАЛИШАЙТЕСЯ НІ ОДНОГО ДНЯ БЕЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, БО НЕЩАСТЯ ПРИХОДИТЬ НЕНАДІЙНО. ПАМ'ЯТАЙТЕ, НАЙКРАЩЕ Й НАЙДЕШЕВШЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ВАС МАЄ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ!

Вісті

З УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ І БІБЛІОТЕКИ В СТЕМФОРДІ

Приємно знову поділитись з українським громадянством та добродіями нашого Музею і Бібліотеки про діяльність та розвій цих наших всенародних інституцій, що від самого заснування в 1935 році служать українській спільноті.

Музей постійно відвідують українці і не-українці, і всі вони захоплені експонатами, що знаходяться у Музеї. До атракційних місць Музею прийшов ще Лемківський Музей зі своїми цікавими експонатами, що віддзеркалюють побут і культуру дорогої нам Лемківщини.

Минулого сезону Музей відвідало знову понад дві тисячі осіб. В тому були також прогулянки з Джансон Сити, місцева організація, що гуртується коло Католицької бібліотеки, та учасники дяківського курсу. Маємо вже зголошених кілька прогулянок до Музею із шкіл українознавства. Молодь при нагоді таких відвідувань Музею дуже багато користає, тому радимо всім нашим школам українознавства та молодечим організаціям подбати, щоб молодь могла оглянути великі скарби української культури, які зберігаються в Українському Музею в Стемфорді, Конн. Під час тури в Музеї його директор подає пояснення всіх експонатів. Прогулянки проситься зголошувати заздалегідь письмово чи телефонічно: (203) 324-04-88, або вечорами на число 348-0282.

Ми одержали експонати від Ірини Букоємської, учениці Олександра Архипенка, чотири скульптури модерного мистецтва; д-р Роман Лисяк подарував великий образ італійського мистця XУII сторіччя; Галина Титла подарувала ікону—Різдво, з якої ми надрукували різдвяну картку. Дари до Бібліотеки: д-р Марія Клачко передала Шевченкіяну та інші видання коло 300 книжок, які перебрав бібліотекар музейної бібліотеки о. Іван Терлецький; д-р Мирослав Клюфас передав різні видання, що відносяться до Закарпаття; Володимир Сусла передав річники журналів, календарів та деякі книжки; д-р П.Пундій переслав нам всі виданні архіву Лікарського Товариства; п-і Ільницька пересилає нам видання „Сучасности".

Ми вже одержали деякі видання Гарвардського Центру, а проф. Пріцак пообіцяв, що будемо одержувати всі видання Гарвардського Наукового Центру. До архіву пересилає нам постійно мґр Орест Городиський і Мирон Маланюк, обидва з Чикаґо. Одержуємо також майже всі журнали і часописи. Інж. Мирослав Раковський переслав до архіву родовід родин Раковських і Огоновських. Преосвященний Владика Василь передав для наших збірок відзнаки, видані з нагоди 1000-ліття хрищення Руси-України. Постійно пересилає нам різні ювілейні відзнаки д-р Роман Смик та Степан Кикта.

Маємо надію, що невдовзі наша ґалерія образів збільшиться дарами творів деяких наших мистців, які обіцяли передати свої твори до нашого Музею. При цій нагоді хочемо подякувати редакторові „Нотаток Мистецтва" проф. П. Мегикові за заохоту мистців в цій справі.

Ще цього літа Владика Василь, опікун Музею, плянує засклити веранду коло Музею, де будуть розміщені всі експонати скульптури. Також надіємось, що невдовзі будуть пристосовані до музейних цілей кімнати на першому поверсі. У великій залі надолині, що досі служила як конференційна заля, можна буде влаштувати окремі виставки чи то з наших експонатів, чи окремих мистців. Раніше такі виставки в будинку коледжу мали мистець Яків Гніздовський, Слава Сурмач та К. Шонк-Русич. У Стемфорді плянуємо створити Центральний Архів Українського Поселення в Америці.

Згідно з волею основника Владики архиєпископа Константина Богачевського, Стемфорд мав стати культурним центром української іміґрації в Америці. Заснування середньої школи в 1933 році, коледжу в 1939 році та відкриття Музею і Бібліотеки в 1935 році стали базою того культурного Центру.

Ми надіємось, що українське суспільство прийде нам з допомогою і морально і матеріяльно. Того роду установа при Церкві має всі дані найдовше проіснувати, бо Церква буде доти існувати, доки на цьому терені будуть жити її вірні.

Невдовзі надрукуємо інформаційну брошурку, що її приготував мґр Олександер Тишовницький, і яку ми розішлемо для інформації на відомі нам адреси. Вкінці я хочу подякувати всім шановним добродіям-жертводавцям, які з нагоди одержання різдвяних карток, чи з нагоди відвідин Музею зложили свої щедрі жертви на цілі Музею і Бібліотеки. Всім їм щире спасибі.

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ І БІБЛІОТЕКУ В СТЕМФОРДІ

По 500 долярів: Український Народний Союз;

по 150—пані Сабина Турянська

по 100—В. Кучкуда, о.крилошанин Любомир Мудрий від парохії Озон Парк, Ярослав Пастушенко;

по 50—д-р Ірина Гребеняк, о. шамбелян Йосиф Шарий, о.крил. Любомир Мудрий (особистий дар), д-р Василь Федорців, Олександер Тишовницький;

по 25—д-р Дарія Клодницька, д-р Юрій і Люба Волинець, адв. Степан Ярема, д-р Юрій Сай, інж. Петро Пясецький, Віра Мацелюх, о. митрат Василь Середович, д-р Василь Кіналь, о. митрат Мирослав Харина, мґр Володимир Рак, Роман Поритко, адв. Роман Гуглевич, Гаррі Черкавський, о. митрат Володимир Андрушків, д-р Ярослав Рожанковський, д-р Ярослав Падох, о. ігумен П.Пащак, ЧСВВ, Ярослав Коровицький, о. Іван Давидович, д-р Зеновія Кунцьо, дир. Василь Андріюк, Ванда Урбан, дентист з Денбурі;

по 20—д-р В.Онуферко, д-р В.Калинович, д-р Іван Кизик, д-р Роман Лисяк; о. шамбелян Лев Тимків, д-р Ігор Ґалярник, д-р Я. Політило, д-р Роман Осінчук, Катерина Мацелюх;

по 18—Гелен Лабінська;

по 15—о. Лев Любинський, д-р Богдан Кузьма, Ярослав Гура, д-Юрій Рибак, о. Христофон Войтина, ЧСВВ, д-р Олег Сохан, д-р Андрій Мацюрак, о. шамбелян Петро Липин, о. архимандрит В. Поспішіль, о. Іван Ропке, Петро Волощук, Софія Брезіцка, д-р Климент Рогозинський;

по 10—Микола Дембицький, Волтер Ушак, Стефан Дудра, Л. Рокицький, Параскевія Витвицька, Іван Савка, Ізидор Криничний, д-р Роман Ґарбовський, д-р Роман Кисілевський, о. Мирон Головінський, В.Фриз, С.А.Секрета, д-р В.Кокорудз, д-р Дональд Залуцький, д-р Любомир Гайда, д-р Олександра Ільків, Володимир Сливоцький, д-р Роман Смик, Дмитро Ґалонжка, Марія Шван, мґр Ярослав Рак, д-р Теребус-Кмета, д-р Володимир Когутяк, Вінкентій Залеський, д-р Мирослав Прокоп, Лев Вербицький, д-р Іван Макаревич, Я. Баюс, Єремія Дубик, д-р Осип Оришкевич, д-р Ігнатій Метіль, д-р Евстахій Федик, Мирон Кузьма, інж. Олександер Пришляк, д-р Ярослав Очеретко, Василь Скравінський, В.Сохан, Анна Луків, Юрій Навроцький, д-р Т. Артимович, інж. Михайло Пежанський, Орест Щудлюк, Роман Іваницький, о. монсеньйор П.Федорчук, д-р Богдан Сарачинський, д-р Ярослав Остапюк, інж. Орест Клюфас, д-р Іван Мосійчук, д-р Роман Дзядів, о. монс. С. Хрепта, д-р Дмитро Яросевич, д-р Андрій Туричин, д-р Павло Джуль, о. крил. Ярослав Шуст, Ігор Червінський, Агнес Ярема, проф. Іван Телюк, о. Богдан Левицький, С. Кульчицький, Марія Пришляк, д-р Василь Палідвор, Мілдред Мілянович, Юрій Кисілевський (Бронкс), Стефан Бобиляк, Микола Андрейко, інж. Юліян Ястремський, д-р Еміль Клюфас, Йосип Лисогір, д-р Ярослав Клюфас, Іван Мелешко, Андрій Турчин (Трентон), мґр Ярослав Щербанюк, о. крил. Антін Кучма, д-р Марія Дицьо, д-р Тарас Ганушевський, Люба Дубно, о. прелат Манастирський.

Інші склали по 5 долярів, або менші суми. Всім дякуємо за підтримку цих наших всенародних установ.

Д-р Василь Ленцик, директор Українського Музею і Бібліотеки в Стремфорді

Успіх чикаґівців у Філядельфії

У неділю, 15-го травня, філядельфійська громада мала нагоду гостити у себе театральний ансамбль Осередку СУМ-А із Чикаґо, який виставив у приміщенні Українського Освітньо-Культурного Центру ревію „Інфляція". Дебют чикаґівців у Філядельфії був дуже успішним. Поміж глядачами не було, мабуть, нікого, хто сподівався побачити не тільки талановитих, але й досвідчених акторів, якісні скетчі, знамениті діялоги, почути добрі вокальні точки скетчів, які ми почули і побачили в „Інфляції".

Ревію почав дотепним монологом „Пролог" керівник ансамблю Мирон Куляс. Після цього у першій частині ревії слідували скетчі „Професор Мармалиґа", „Я хочу, я мушу", „Риболови" і знову знаменитий монолог М.Куляса „Інфляція".

У другій частині ревії ми побачили скетчі „Матріярхат", „Автобус", „Піжама парті", „Народна бара" і „Фінале".

Члени чикаґівського ансамблю Стефан Бабик, Стефан Дрозд, Роман Ґоляш, Галя Левунь, Марійка Сараxман, Іван Шалева, Катруся Тиха і Христя Верещак виявили себе добрими талановитими акторами. У їхній грі відчувалося руку доброго режисера і солідну підготовку.

Усі скетчі були дуже дотепні і публіка нагороджувала артистів рясними оплесками.

Співавтором усіх скетчів, за винятком одного, був, як ми довідалися, цілий ансамбль, який на своїх сходинах обговорював пропоновані членами ансамблю ідеї і теми скетчів. Після цього ці скетчі оформляв керівник ансамблю М.Куляс. Автором скетчу „Я хочу, я мушу" є Степан Софронів Левицький.

Хоча усі скетчі дуже добрі, хочемо відзначити тут два за їхню нескомпліковану тематику. Це, проте, не означає, що інші скетчі були менш дотепними, або що на них публіка реагувала менш ентузіястично.

У скетчі „Матріярхат" ми перенеслися в якусь майбутню добу, в якій мужчини роблять домашню роботу і приймають психічні ціхи жінок, жінки ж працюють, є головами родин і трактують чоловіків так, як сьогодні ці останні трактують жінок.

У скетчі „Автобус" до автобуса сідають на чергових перестанках пасажири, які говорять різними мовами: українською, англійською, еспанською. По деякому часі стає наявним, що усі пасажири—українці. Кульмінаційною точкою цього скетчу є радість і здивування водія автобусу, який каже: „...Но кіддін... ол юкренієнс ай ем юкренієн ту..." (Він є американцем українського походження третього покоління).

Гумор цих двох, як й інших скетчів ревії „Інфляція" —це погідний, добросердечний, не отруєний сарказмом гумор, притаманний українській духовости.

До успіху ревії причинився теж добрий фортепіяновий супровід Лілі Вовчик.

Після ревії юні сумівки Дарка Наконечна і Марія Лужецька вручили керівникові ансамблю китицю квітів, а представник філядельфійського Осередку СУМА Микола Бачара висловив ансамблеві признання і подяку за прибуття до Філядельфії.

Маємо надію, що чикаґівський театральний ансамбль при нагоді знову завітає до нашого міста і передбачаємо, що тоді заля УОКЦ-у буде переповнена.

Я. Татомир

З волі Всевишнього відійшов у Вічність, дня 18-го квітня 1983 року

бл. п.

ВОЛОДИМИР САС

народжений 3-го жовтня 1913 року в селі Чимировичі, повіт Ярослав, член ОУН в краю і на еміґрації, довголітній діяч Українського Визвольного Фронту в Міннеаполісі та великий і щирий жертводавець на політичні і на громадські цілі.

Залишив горем опечалену Родину:
брата — ОМЕЛЬЯНА з дружиною АННОЮ та їхніми дітьми — ОЛЬГОЮ І РОМАНОМ — Торонто, Канада
сестри (в Польщі) - АННА СОЛОВІЙ І ОСИПА ҐАВЕЛ

ПОДЯКА

Родина Сас висловлює найщирішу подяку всім учасникам похоронних відправ, за віддання останньої прислуги Покійному, та за Ваші вислови співчуття.

Ми щиро вдячні о. митратові С. Кнапові за відправлення Панахиди та Святі Літургії в церкві св. Константина.

Щира подяка Друзям, які несли домовину.

Сердечно дякуємо за зворушливі слова останнього прощання — другові Д. Мандибурові, виголошені на цвинтарі.

Рівнож дякуємо Хорові під диригентурою інж. Евгена Карпяка.

Невимовно вдячні за вінки квітів слідуючим родинам: Лісович, Андерсон, Гноєвим, Бреславець, Мандибур, Никифорук, Підгайним, Фіжделюк, Петрові Ванаш, сестрінці Варварі з Відня.

Організаціям: ОУН, ООЧСУ, СУМА, Українсько-Американському Центрові, Українській Кредитівці.

Подяка для Пань при Українсько-Американському Центрі за приготовлення тризни, та за зворушливі слова друга В. Лісовича, друга П. Вітрика і від ОПДЛ — проф. В. Пакуляка.

Дякуємо щиро за пожертви замість квітів:

На Фонд Оборони України: по $100.00 — Михайло Яворський, Юрій Фіжделюк; $75.00 — Стефан Михайльонка; по $50.00 — Петро Ванаш, Юрій Никифорук, Дмитро Мандибур, Іван Машталір, Павло Бреславець, інж. Евген Карпяк, інж. Анатоль Гноєвий; $25.00 — Василь Микуляк; по $20.00 — Омельян Сас, Роман Сас, Михайло Вовчик, Микола Микуляк, Василь Моцьо; по $10.00 — Павло Вітрик, Іван Таратула.

На Українсько-Американський Центр: Стефан Михайльонка — $30.00; 385-ий Відділ УНС — $15.00; мґр. Петро Пишко — $10.00; Р. Боттольфосн — $10.00; Федір Куприн — $10.00; Павло Гриньків — $2.00.

На Пресовий Фонд „Національної Трибуни": Антін Загородний — $20.00.

В ЧЕТВЕРТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашої Найдорожчої ДРУЖИНИ І ТЕТИ

бл. п.

ПАРАСКЕВІЇ ПРОКОПИШИН

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в четвер, 23-го червня 1983 року у слідуючих церквах:

Собор свв. Володимира й Ольги, Чикаґо, Ілл., год. 6:40 рано;
Катедра св. Йосафата, Торонто, Канада;
церква св. Миколая, Бруклин, Н. Й.;
церква св. Михаїла, Йонкерс, Н. Й.;
манастир св. Йосафата, Ґлен Ков, Н. Й., год. 8:30 рано.

Про молитви за спокій душі Покійної просять:
муж — ОСИП і Родина

Наукове Товариство ім. Шевченка

в глибокому смутку повідомляє своє Членство та Українське Громадянство, що 2-го червня ц. р. упокоївся в Бозі

бл. п. д-р

ПЕТРО БОГДАНСЬКИЙ

звичайний член НТШ і член Управи НТШ.

Управа Наукового Товариства ім. Шевченка складає смутком вкритій Дружині і Родині вислови глибокого співчуття.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ БОЛЮЧОЇ ВТРАТИ
Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА, БАТЬКО І ДЗЯДЗЯ

бл. п. мґр. СТЕФАНА МІШКЕВИЧА

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

у неділю, 19 червня 1983 р., о год. 8 ранку в католицькій церкві св. Филипа візантійського обряду, 7001 Florin Rd., Sacramento, Calif.;
у середу, 22-го червня 1983 р., о год. 8-ій ранку в українській католицькій церкві Непорочного Зачаття, 5154 de Longpre, Los Angeles, Calif.;
у середу, 22-го червня 1983 р., о год. 8-ій ранку в українській католицькій церкві Непорочного Зачаття, 215 Silliman St., San Francisco, Calif.

Дружина — СТЕФАНІЯ
Син — РОМАН з дружиною СУЗЕЮ
Внуки — СТЕФЦЬО І СКАТИК
Родина

ТОВАРИСТВО ПРИХИЛЬНИКІВ ДЕРЖАВНОГО ЦЕНТРУ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКИ м. НЮАРКУ-ІРВІНҐТОНУ, Н. Дж.

з великим жалем повідомляє, що 2-го червня 1983 року після довгої серцевої недуги відійшов у Вічність

бл. п.

Д-р ПЕТРО БОГДАНСЬКИЙ

основоположник і довголітній член Товариства Прихильників Державного Центру Української Народньої Республіки, член наукових і культурних установ, б. в'язень німецьких концентраційних таборів у Аушвіц, Бухенвальд і Дахав.

Опечаленій Родині, вдові пані Таїсі, тестю д-рові Леву Голінатому з Дружиною висловлюємо наше як найсердечніше співчуття.

УПРАВА ТОВАРИСТВА

Оля Дробоцька — голова 417-го Відділу УНС

Часто на сторінках „Свободи" читаємо про працю, звіти й осяги союзових діячів у різних стейтах Америки, де є більше чи менше скупчення українців. Рідко коли є згадка про працю Відділу 417-го „Співпраця" УНС на стейт Кентакі з осідком в Бовлінг Ґрін.

Якраз з української і чужомовної преси та принагідних відвідин гостинного дому родини Дробоцьких у Бовлінг Ґрін, Кен., ми довідалисю дещо про працю Олі Дробоцької поміж чужинцями, і то вже від довшого часу, і хочемо поділитися з нашими союзовцями.

Бовлінг Ґрін — це університетське місто з 14-ма тисячами студентів, віддалене 400 миль на полудень від Чикаґо, де живе кілька українських родин. Вже від перших хвилин побуту в хаті Дробоцьких віє українська родинна мила атмосфера. Город повний квітів, ярини і овочевих дерев, старанно плеканий руками п-і Олі і д-ра Василя, який по федеральній праці в різнях радо їй допомагає. Невтомна і повна енергії Оля показує свої кімнати, прибрані українськими вишивками, килимами; в ґабльотках є чудові писанки, інкрустовані гуцульські вироби, на стінах образи наших мистців малярів, а поміж ними — родинні портрети двох синів лікарів — старшого Ігоря, радіолога, полковника морської піхоти, і молодшого Олега, лікаря-дентиста. Шафи повні вартісних книг нашої історії і літератури з численними журналами і часописами. Тут чужинці, які є частими гістьми з різних нагод, мають живий образ української хати не з опису, а з дійсности.

З подивом все оглядаємо і дивуємося, де Оля брала і бере стільки сили і часу не лише для своєї родини, але для чужинців, між якими ширить і боронить, і то майже сама одна, добре ім'я українського народу і Церкви.

На прохання вона оповідає про свої найближчі пляни, а їх багато. 26-го червня відбудуться збори Відділу „Співпраця", а з ними і святочні сходини для вшанування пам'яті жертв голоду в Україні 1932-1933 років, щоб згадати самим і пригадати чужинцям той найважливіший в тогочасній історії людства пляново зорганізований та брутально переведений народовбивчо-голодоморський злочин Москви супроти поневоленого нею українського народу 50 років тому, жертвою якого впало понад сім мільйонів українських дітей, жінок і чоловіків.

В той самий день о. Бирк відправить в місцевій церкві поминальне Богослуження, Святу Літургію з Панахидою за померших членів в Відділу, і померших з голоду. Крім Богослуження, заплановані святочні сходини з промовою про голод і музичною програмою для членів Відділу і запрошених гостей чужинців зі спільним прийняттям в домі подружжя Дробоцьких.

Потім О. Дробоцька оповідала дещо про свою працю поміж чужинцями, пояснюючи численні світлини з вистав чи імпрез, прихильні рецензії свої і чужомовної преси, та памфлети про поневолену нашу батьківщину і Церкву, про в'язнів-дисидентів, про українське мистецтво, печиво, про звичаї і обичаї з нагоди Різдва чи Великодня. Праця Олі зосереджується у різних більших товариствах чи організаціях, клюбах, при університеті, школах і церквах, в яких на запрошення вона виступає з доповідями чи виставами з українського життя.

Одним із частих виступів були на запрошення департаменту домашньої економії при університеті, який щороку уряджує міжнародні дні етнічних груп. Вона показала українську ношу з українським прапором. Хоч вона виступала на запрошення, але, одначе, на початку, мусіла побороти спротив організаторів, що в їхніх списках немає згадки про України і вони не мають українського прапора. Тут слід згадати, що в університеті росіяни очолюють дві катедри, музики і англійської мови, і часто вороже ставляться до її виступів чи домагань. З ними, одначе, вона дає собі раду й по речевих вияснeннях організаторам вона реалізує свій плян без закидів. Так і тут організатори погодилися на український прапор, а що не мали його в себе, то Оля його пошила і сама була між іншими прапороносцем.

Між іншими її виступами, про які слід згадати, — це виступи з приводу річниці 200-ліття Америки в 1975 році, яку всі українці спільно святкували в Луїсвіллі. Вона зорганізувала там виставку українського мистецтва. Того ж року відсвяткувало також і Бовлінг Ґрін, місто побуту подружжя Дробоцьких. З нагоди відкриття цієї ж річниці вона зорганізувала виставку українського мистецтва у виставових вікнах двох репрезентативних склепів. Присутні на її відкритті сенатор стейту Кентакі Купер подивляв її виставку і мистецькі експонати і жваво цікавився українським питанням. Після докладних інформацій і одержання інформативної літератури Оля подарувала сенаторові різьблену інкрустовану тарілку, якою він був захоплений і пообіцяв, що вона буде прикрашати його бюро, він де тільки зможе, буде допомагати українцям. Чужинна громада міста Бовлінг Ґрін, щораз більше зацікавилася її успішними виступами, незнаною їм Україною і успіхами організаторки українки і запросила Олю вступати в члени Міжнародного Клюбу в цьому місті, на що Оля радо згодилася, бо мала нагоду щороку давати доповіді і влаштовувати виставки українського мистецтва, ноші, писання писанок чи печива та інфомувати їх про Україну. Почалася праця повною парою. Щораз запрошували її різні школи і церкви з доповідями і атрактивними виставками.

Завершенням її праці була надзвичайно успішна імпреза, присвячена українським дисидентам, що відбулася 11-го і 12-го квітня 1981 року на терені Вестерн Кентакі університеті. Оля Дробоцька зуміла протягом часу ім'я України в цьому місті так спопуляризувати, що добилася включення осібної української програми в серію дисидентських святкувань з рамени університету під кличем „Stand up for Freedom" Цю імпрезу було заплановано в двох частинах — виставка українського народного мистецтва і концерт. Завдяки Олі вдалося переконати ректора університету на осібну суто українську музичну імпрезу-програму, присвячену українським дисидентам осібно від російської групи.

Першу частину Оля і д-р Василь Дробоцькі при допомозі Панчишиних повністю зреалізували. В головній залі бібліотеки університету в осібних ґабльотках і на столах були розміщені вишивки, українська ноша, різьби, інкрустовані гуцульські вироби, килими, кераміка, писанки, ікони, образи, книжки з української історії і літератури, дисидентська література, брошури-памфлети з портретами українських дисидентів-політичних в'язнів. Виставка тривала цілий місяць. З подивом оглядали її присутні професори, студенти та запрошені гості.

Тяжча справа була з концертом, бо треба було переконати ректора університету, що концерт буде окремо виконаний українськими силами осібно від російської групи. Він ніяк не міг зрозуміти, як може бути український концерт українськими силами на території університету, де немає українців.

І цю трудність Оля побoрола. Катедра російської мови влаштувала концерт, присвячений А.Сахарові; катедра англійської мови запросила з доповіддю Ґінсбурґа, а Оля присвятила концерт Руденкові і українським дисидентам і запросила нашого оперного тенора Василя Мельничина, який виконав твори українських композиторів. Авдиторія сприймала кожну пісню з великим ентузіязмом, прохаючи наддатків. На закінчення Мельничин відспівав пісню „America, beautiful", яку публіка привітала оплесками та вставанням з місць. Таким способом подякували присутні артистові співакові та його доні Адріяді, акомпаньяторці за оригінальний концерт.

Дальшу програму вечора виповнив фільм продукції проф. Юрія Миськова з Чикаго „Голоси з іншого світу". Перед очима професорів, студентів університету та запрошених гостей пересувалися картини не лише сучасного лихоліття: дисиденти, гулаґи, тюрми, психушки тощо, але й мучеництво під час Великого голоду, зорганізованого Москвою в 1932-33 роках, та всі інші криваві етапи нашого народу під совєтською окупацією. Цей фільм—вартісний документ, що орієнтує та інформує чужинця про цю нашу добу переслідування, про що писала Оксана Мостович у дописі.

Другий день святкувань почався Богослужбою в намірені українських дисидентів. Отець І.Бирк відправив у східньому обряді співану Службу Божу, яку пояснював парох римо-католицької церкви. Присутні священики та понад 500 присутніх перший раз побачили і почули українською мовою спів принагідного хору і Святу Літургію. Тому що була квітна неділя, о. Бирк роздав вірним поблагословлену лозу.

Під час концерту і після Служби Божої понад 500 присутніх професорів, студентів і запрошених гостей підписали петицію про звільнення М.Руденка та інших українських дисидентів-в'язнів. Петиції вислано до радіовисильні „Голос Америки" в Вашінгтоні. Понад 50 запрошених гостей гостили в своїй хаті подружжя Дробоцькі. Оксана Мостович писала в „Свободі": „Мало хто здає собі справу, як тяжко зорганізувати таку імпрезу та подати нашу українську правду незорієнтованому й незацікавленому, а подекуди неприхильному неукраїнському оточенню. До цього взялася одна людина, виконала все успішно і за це належиться їй, нашій бадьорій Олі Дробоцькій, глибока подяка".

Про успішну працю широко писала, крім „Свободи" й інша українська преса — „Амеррика" і „Наше життя' а з чужомовної преси слід згадати університетську та місцеву пресу „Дейлі Нюз". „Бовлінг Ґрін, Кен". У різних числах знаходим теплі, дуже прихильні статті п. з. Reliving custom of the Ukraine. A Ukrainian Easter. Oly Drobocky still observes the old Easter traditions Easter is the sign of healing and hope, з численними на цілі сторінки світлинами української ноші і писанок разом з Олею. Про одну сторінку слід згадати особливо, а саме мейор Бовлінг Ґрін передає Олі Дробоцькій 22-го січня 1976 року проклямацію Українського Дня незалежности.

Д-р Павло Сениця

Схваленням...

(Закінчення зі стор. 1)

куючи тим головним урядовцям, які в звітовому році активно причинилися до організаційно-членського росту УНСоюзу та закликаючи всіх, щоб продовжували і скріплювали свої зусилля для цієї мети.

Формально закрив ці річні наради головний предсідник д-р І. Флис, дякуючи своїм заступникам д-рові М. Куропасеві, сен. П. Юзикові і Г. Пашен за допомогу у веденні нарад, а всім їх учасникам за активну участь. Він вважає, що це були одні з найбільш ділових і найбільш конструктивних річних нарад протягом його каденції на пості головного предсідника. Запевненням, що всі схвалені резолюції будуть виконані, д-р І. О. Флис закінчив своє слово, а приявні відспівали йому многоліттєвіє.

Річні наради закінчено молитвою вдячности, яку провів головний контролер о. протопресвітер Степан Біляк, та співом українського національного гимну „Ще не вмерла".

„Сватання"...

(Продовження зі стор. 2)

ба скласти невтомному маестрові Е. Садовському за його наполегливість у приготуванні театральної штуки, якій він присвятив і коло якої провів більшість свого життя

Роман Андрушко

Євангельське...

(Закінчення зі стор. 1)

ронцем людських прав є там поважно хворий Микола Руденко, який є поетом, і письменником. Є там також адвокат Левко Лук'яненко, якому кару смерти замінено на 15 років суворого концентраційного ув'язнення за „антисовєтську пропаганду". Іншим таким в'язнем є Юрій Шухевич, тепер осліплий, який від 15 років свого життя переважно перебуває в концентраційних таборах, „покутуючи" за свого батька, який очолював Українську Повстанську Армію, яка, як відомо, боролася з нацистською і совєтською арміями за визволення України".

Супровідний лист до повищого інформаційного матеріялу підписали, президент УЄО — В. Багрій і екзекутивний секретар — паст. В. Боровський.

Етнічна мозаїка...

(Закінчення зі стор. 1)

ції подали недавно, що в Америці живе 5,750,000 жидів; отже величезна більшість американських жидів подала себе як нащадків російського, польського, чеського, румунського чи балтійського походження.

Американці з інших східньоевропейських і середньо европейських країн подані в таких кількостях: білоруси 7,381, хорвати 352,970, болгари 42,504, чехи 1,892,456, естонці 25,994, фінляндці 615,872, мадяри 1,776,902, лотиші 92,141, словаки 776,506, словінці 126,463 і серби 100,941.

Великі групи творять американці скандинавського походження: шведи 4,345,392, норвежці 3,453,839 і данці 1,518,273.

Біля трьох мільйонів американців творять еміґранти з Китаю, Японії, Кореї, Пакістану, Індонезії, Тейленду, як також із країн Середньої Америки, Близького Сходу та Південної Америки та дехто з Північної Африки.

До
ВШ Членів УНС - Передплатників „Свободи"

Грудень, 1982

Вельмишановні Члени - Передплатники!

Делеґати 30-ої Конвенції УНСоюзу схвалили підвищити ціну передплати „Свободи" для членів УНСоюзу із $7.80 на $15.00 річно, беручи під увагу значно збільшені видатки Видавництва на поштові оплати, газетний папір та інші кошти.

Схвалена 30-ою Конвенцією підвишка передплати входить в силу від 1-го січня 1983 року, або від чергової дати платности квартальних, піврічних чи річних вкладок. Значить, Ваші вкладки, які включають передплату „Свободи", платні від 1-го січня 1983 року, або від чергової дати платности на квартальних, піврічних чи річних ставках після 1-го січня 1983 року, будуть збільшені на $7.20 у річному відношенні; $3.60 піврічно, $1.80 квартально та 60 центів місячно.

Така сама підвишка передплати "Свободи" зобов'язує і всіх тих членів УНС, які платять цю передплату окремо від своїх вкладок, висилаючи їх прямо до адміністрації „Свободи".

Нові ціни передплати для членів:
$15.00 річно, $7.50 піврічно, $3.75 квартально, $1.25 місячно.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС